

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/14/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2508212999
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2508212999.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Dušan Čimo v právnej veci navrhovateľky: S. L., bytom I., N. L. č. XXX, zastúpenej advokátom: JUDr. Milan Kuhajda, Piešťany, Vajanského 54, proti odporcovi: Družstvo invalidov UNIVERZÁL Piešťany, so sídlom Piešťany, N. Teslu č. 28, IČO: 31 442 200, zastúpenému advokátom: JUDr. Magdaléna Kuciaňová, Piešťany, Nitrianska 5, o zaplatenie 2.054,03 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 7. novembra 2011 č. k. 9C/231/2009-49, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudok súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky o zaplatenie 2.054,03 Eur s príslušenstvom s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 20.10.2008 do zaplatenia. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu odôvodnil použitím § 140 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) a vecne tým, že súd v konaní nemá preukázané splnenie podmienky potrebnej pre úspešné uplatnenie zodpovednosti za škodu od spôsobenej odporcom navrhovateľke, tzn. existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou navrhovateľky a porušením právnej povinnosti odporcom. Na rozdiel od uplatnenia niektorých nárokov, kde je povinné zastúpenie účastníka právnym zástupcom, pre uplatnenie nároku navrhovateľky v mene opatrovanca nebola zo zákona daná povinnosť dať sa zastupovať právnym zástupcom, preto bolo slobodnou vôľou navrhovateľky a jej vlastným rozhodnutím dať sa právne zastúpiť, z čoho síce navrhovateľke následne vyplynula povinnosť tieto náklady uhradiť, avšak vzhľadom k tomu, že neboli vynaložené v konaní pred súdom, nebolo dôvodným ich náhradu žiadať z titulu náhrady škody od odporcu. Rozhodnutie účastníka o tom, že si zvolí právneho zástupcu závisí celkom na jeho vôli a spôsob určenia odmeny je obsahom vzájomného dojednania advokáta a zastúpeného klienta. Čo sa týka náhrady nákladov konania, tento nárok má základ v procesnom práve a vzniká len na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktoré má v tomto smere konštitutívnu povahu. Podmienky pre priznanie náhrady trov konania sú upravené v § 140 a nasl. O.s.p. a ich povinnosť zaplatenia vzniká len na základe rozhodnutia súdu bez toho, aby tak bolo možné domáhať sa takejto náhrady z titulu zodpovednosti za škodu. Záverom súd prvého stupňa poukázal na to, že navrhovateľka vystupovala ako oprávnená z práv vyplývajúcich z členstva u odporcu a takéto postavenie navrhovateľky neprináležalo, nakoľko oprávnený na vyplatenie vyrovnávacieho podielu titulom dedenia po zomrelej členke odporcu je ako jediný dedič, oprávnený A. V.. Navrhovateľke, ako jeho opatrovníčke však vzniklo oprávnenie a povinnosť spravovať náležitosti a majetok opatrovanca. Návrh preto súd posúdil ako bezdôvodný, preto ho zamietol a rozhodnutie o trovách konania si vymienil na rozhodnutie samostatným uznesením podľa § 151 ods. 3 O.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu a namietala nesprávne právne posúdenie súdom prvého stupňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázala na to, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní mal preukázané a nesporné, že navrhovateľka, ako splnomocnená zástupkyňa a následne ako opatrovníčka A. V. si uplatňovala u odporcu nárok na vyrovnávací podiel po zomrelej H. V. A. V. , bol jediným dedičom majetku, resp. majetkových práv zomrelej členky družstva. Súd prvého stupňa tiež mal preukázané, že navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaslala odporcovi celkom 5 listov obsahujúcich námietky k správnosti výpočtu výšky uplatneného vyrovnávacieho podielu po poručiťke. V konečnom dôsledku odporca vypočítal výšku vyrovnávacieho podielu na 11.711,91 Eur, ktorú sumu navrhovateľka akceptovala a odporcom bol jej vyplatený v splátkach na jej účet. V konaní nebola sporná skutočnosť, že navrhovateľka využila právne služby advokáta, ktorému za jeho služby uhradila 2.054,03 Eur a týmto vlastne navrhovateľke vznikla škoda v súvislosti s uplatňovaním nároku na vyrovnávací podiel opatrovanca. Táto škoda spočíva v zmenšení jej majetku o uvedenú sumu. Nie je správny názor súdu o neexistencii priamej príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou navrhovateľky a porušením právnej povinnosti odporcom. Príчинná súvislosť medzi spôsobenou škodou a protiprávnym konaním odporcu existuje. Odporca bol povinný v zmysle článku 8 Stanov družstva oprávnenému dedičovi vyplatiť po zosnulej H. V. vyrovnávací podiel, ktorého výšku odporca pri prvom výpočte stanovil na 45.600,- Sk, s ktorou výškou navrhovateľka nesúhlasila a po piatich písomných upozorneniach prostredníctvom svojho právneho zástupcu na protiprávny postup odporcu, odporca vyrovnávací podiel vypočítal správne a tento navrhovateľke i vyplatil. Z konania odporcu jednoznačne vyplýva neochota jednať s navrhovateľkou o oprávnenej výške vyrovnávacieho podielu a vo svojom protiprávnom konaní pokračoval odporca aj po tom, čo bol na porušenie právnej povinnosti upozornený advokátom navrhovateľky. Je teda nesporné, že navrhovateľka v dôsledku odmietavého postoja odporcu k plneniu si právnej povinnosti, bola nútená využiť služby advokáta. Bolo to síce jej slobodné rozhodnutie, no k tomuto rozhodnutiu bola donútená konaním odporcu, inak by sa svojho práva nedomohla. Pokiaľ súd predmetný nárok subsumoval pod ustanovenie § 140 O.s.p., ide o nesprávne posúdenie veci.

Tým, že navrhovateľka využila právnu pomoc advokáta došlo k urovnaniu sporu mimosúdne a náklady, ktoré jej tým vznikli nemožno posudzovať podľa ustanovení § 140 nasl. O.s.p., ktoré upravujú podmienky pre priznanie náhrady trov konania v konaní pred súdom. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní a nevzťahuje sa na mimosúdne urovnanie sporu. Je teda nesporné, že nárok navrhovateľky na náhradu škody nie je možné považovať za uplatňovanie nároku na náhradu trov súdneho konania

Odporca odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu navrhovateľky podal písomné vyjadrenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Zdôraznil, že právny záver súdu prvého stupňa o neexistencii príčinnej súvislosti je správny a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/292/2006. Navrhovateľka sa síce dala zastúpiť advokátom, bolo to však jej slobodné rozhodnutie, jej právo a nie povinnosť, tzn. konanie navrhovateľky je v rozpore s § 3 Občianskeho zákonníka, pričom výkon jej práva dať sa zastúpiť bez právneho dôvodu zasahuje do práv a oprávnených záujmov odporcu. Navrhovateľka preto nemá nárok na náhradu žiadnych trov konania jej vzniknutých v rokovaní o vyplatenie vyrovnávacieho podielu, teda ani trov právneho zastúpenia, ktoré zaplatila advokátovi ako splnenie si svojej povinnosti zo vzťahu medzi ňou a advokátom. Nekonanie právneho zástupcu ako kvalifikovanej osoby navrhovateľky t.j. nepodanie žaloby o zaplatenie uplatnenej sumy malo za následok len rozsiahlu korešpondenciu, čo v konečnom dôsledku zaťažilo i navrhovateľku. Navrhovateľke nikto a nič nebránil obrátiť sa so svojou kvalifikovanou požiadavkou na súd prostredníctvom svojho advokáta a v prípade úspechu alebo neúspechu v konaní by vznikol jednej alebo druhej strane nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, včítane právneho zastúpenia, avšak nie titulom náhrady škody, ale titulom jej samotnej náhrady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Skutočnosti uvádzané v odvolaní navrhovateľky sú len podsúvaním a nesprávnym vyložením ustanovení o náhrade škody. Nejde teda o náhradu škody, ale o ospravedlnenie zaplatenej sumy právnenmu zástupcovi, ktorý ju zrejme v takomto postupe podporoval.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod

(§ 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Navrhovateľka sa návrhom podaným na súd domáhala od odporcu zaplata sumy 2.054,03 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % p.a od 20.10.2008 do zaplata, ktorý návrh odôvodnila tým, že XX.X.XXXX zomrela jej sestra, ktorá bola zakladajúcou členkou družstva odporcu a smrťou zaniklo jej členstvo v družstve. Jediným dedičom po zomrelej sa stal jej otec A. V., ktorý navrhovateľku splnomocnil generálnou plnou mocou zo dňa 27.4.2007 na zastupovanie vo vzťahu k odporcovi. Následne rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom bol otec navrhovateľky A. V. zbavený spôsobilosti na právne úkony a navrhovateľka mu bola ustanovená za opatrovníčku. Odporcovi vznikla povinnosť v zmysle článku 8 Stanov družstva vyplatiť oprávnenému dedičovi vyrovnávací podiel, ktorého výšku odporca stanovil pôvodne na 1.513,64 Eur, s ktorou výškou navrhovateľka ako opatrovníčka dediča nesúhlasila. Keď odporca aj naďalej zotrval na takejto výške vyrovnávacieho podielu bola nútená sa obrátiť na advokáta a až po jeho konaní odporca predložil zmenený výpočet vyrovnávacieho podielu vo výške 11.711,91 Eur, ale odmietol jej uhradiť trovy, ktoré spočívali vlastne v nákladoch, ktoré jej vznikli v súvislosti s advokátskym zastúpením. Z tohto titulu si uplatnila náhradu spôsobenej škody, ktorá jej vznikla tým, že advokátovi zaplatila za poskytnutú právnu pomoc a tým došlo k zníženiu jej majetku.

V § 420 Občianskeho zákonníka (OZ <.) je upravená všeobecná zodpovednosť fyzickej a právnickej osoby za spôsobenú škodu, ktorá vychádza zo zásady zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením akejkoľvek právnej povinnosti. Táto zodpovednosť je zodpovednosťou za zavinený protiprávny úkon. Ide o generálnu klauzulu zodpovednosti za spôsobenú škodu. Ustanovenie § 420 OZ <. o všeobecnej zodpovednosti za škodu sa použije vždy, ak konkrétny prípad spôsobenia škody nespadá pod niektoré iné ustanovenie Občianskeho zákonníka <. o náhrade škody, ktoré ustanovuje osobitné podmienky (predpoklady) zodpovednosti za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti možno uplatniť, ak sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu: a) porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu, b) vznik škody ako majetkovej ujmy, c) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou, d) zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil (ide o zodpovednosť za predpokladané zavinenie).

Na to, aby sa ich úkon mohol kvalifikovať ako protiprávny, zákon vyžaduje porušenie právnej povinnosti, ktorá je uložená fyzickej osobe a právnickej osobe. Škoda sa v právnom zmysle definuje, ako peniazmi vyjadriteľná ujma na majetku poškodeného, ktorú možno vyjadriť peňažným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vzniknutou škodou. Príčinná súvislosť je objektívnou kategóriou a nemožno ju zamieňať so zavinením škodcu. Ku skúmaniu zavinenia, kde sa zavinenie vyžaduje, pristúpi súd až po tom, keď bola zistená príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a vzniknutou škodou (R 47/1984). Dôkazné bremeno ohľadne príčinnej súvislosti zaťažuje poškodeného. Otázka príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím škodcu a vznikom škody je otázkou skutkovou a nie právnou (Ro NS ČR z 21. 2. 2002, sp. zn. 21Cdo/300/2001). Zisťovanie príčinnej súvislosti znamená, že z celej reťaze všeobecnej príčinnosti treba sledovať iba tie príčiny a následky, ktoré sú dôležité pre zodpovednosť za škodu. Najskôr treba zistiť, či škoda bola spôsobená a potom treba zisťovať existenciu príčin vzniku škody. Súd konkrétne zisťuje - so zreteľom na konkrétnu škodu - či niektorá z týchto skutočností bola príčinou vzniku škody a či skutočne škodu spôsobila. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak vznikla konkrétna majetková ujma následkom konkrétneho protiprávneho úkonu škodcu, teda ak je jeho konanie a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku. Príčinou škody môže byť len také protiprávne konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ku ktorému dospel posudzovaní nároku navrhovateľky, ako nároku na náhradu škody, že k splneniu podmienok vzniku zodpovednosti odporcu za škodu v predmetnej veci nedošlo pre nedostatok príčinnej súvislosti. Navrhovateľkou preukázaná neochota vyplatiť dedičovi po členke odporcu vyrovnávací podiel v správnej výške, by síce bolo možné považovať za postup priečiaci sa zákonu, na druhej strane ale nemožno prehliadať, že tento postup môže mať za následok vznik zodpovednosti za škodu len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) touto nečinnosťou.

Navrhovateľka sa v danej veci domáhala náhrady škody predstavujúcej odmenu za úkony advokáta smerujúce k vymoženiu resp. vyplateniu vyrovnávacieho podielu pre opatrovanca, ktorý je dedičom po nebohej členke odporcu v správnej výške. Plnenie, ktorého sa navrhovateľka domáha titulom náhrady škody, ale nepredstavuje jej majetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym postupom odporcu; majetok navrhovateľky resp. jej opatrovanca sa nezmenšil nesprávnym postupom odporcu, tento dôsledok nastal v dôsledku využitia služieb advokáta. Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym postupom odporcu a znížením i jej majetku.

Keďže podmienky vzniku zodpovednosti za škodu sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia, čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je opodstatnené, lebo smeruje proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý je založený na správnom právnom závere, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre zodpovednosť odporcu za škodu.

Nie je dôvodná argumentácia odvolateľky, že súd prvého stupňa vec nesprávne posúdil, keď nárok posúdil ako náhradu trov konania. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia len poukázal na charakter trov konania, o ktorých súd rozhoduje podľa ust. § 140 a nasl. O.s.p., ale nárok navrhovateľky posúdil v súlade s odôvodnením návrhu a kvalifikáciou nároku navrhovateľkou ako náhradu škody.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, prvostupňový súd správne návrh navrhovateľky, ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol, v dôsledku čoho bolo potom dôvodným, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách tohto odvolacieho konania v zmysle § 224 ods. 4 O.s.p. rozhodne súd prvého stupňa.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.